

Nemzetiségpolitikánkról a népfrontnál

Ülést tartott tegnap, kedden a Hazafias Népfront megyei nemzetiségpolitikai bizottsága. Petrusán György, a tanárképző főiskola román tanszékének vezetője ismertette a megyénkben folyó nemzetiségi nyelvoktatás helyzetét, a nemzetiségi

nyelvet oktató pedagógusok tapasztalatait. Möricz Jenőné, a nemzetiségpolitikai bizottság elnöke a november 26-án és 27-én Gárdonyban, az országos nemzetiségpolitikai bizottságok vezetői részére megrendezett értekezletről számolt be.

Kitüntetés

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Borsodi Györgynek, a Szakszervezetek Bács-Kiskun megyei Tanácsa vezető titkárának több évtizedes eredményes munkássága elismerésül nyugállományba vonulása alkalmából a Szocialista Magyarországi Erdemrendet adományozta.

A kitüntetést Solyom Ferenc, a SZOT titkára adta át.

Egy nemzedék útján

az ő helye is a kommunista pártban volt.

Néhai mesterünk, Munka István autószerelő és géplakatos kisiparos működése végefelé összeszámolta, hogy 185 tanuló — akkor még inas — nevelődött a keze alatt. Fiai, autószerelők, vasesztergályosok és géplakatosok szétszóródtak az országban, s voltak közöttük, akik idegen földön próbáltak szerencsét. Legkésőbbi fiai is, akik itthon maradtak, közel járnak már a hat ikszhez és készlődnek átadni helyüket egy újabb generációnak, köztük Mészáros János, a Pamutnyomóipari Vállalat szegedi gyáregységének — honilakosoknak textilművek — igazgatója is. Véleménye szerint a maszatos kisinastól a gyárigazgatóig nem különös és főleg nem egyedi az ő útja. Megegyezik nemzedékbeli társaiéval, akik a felszabaduláskor voltak 19–21 évesek és repülhettek, szárnyalhattak, minden lehetett belőlük, tárva volt előttük az érvényesülés kapuja, csak be kellett lépni rajta.

Kérdés, hogy ki milyen elszántsággal, jövőt építő tenni akarással lépett be az a kapun. Ő azzal kezdte, hogy vasesztergályosként beiratkozott a felsőipariskola gépészeti tagozatára, s azt elvégezve még mindig a kezdet kezdetén állt, sőt még hátrább, mert akkor még hosszú sorokban várakoztak munkára a gyárak, üzemek és vállalatok előtt. Egy darabig elszegődött a talajvizsgálókhoz afféle mindezenek, majd bekerült a mai vízművek és fürdők elődjéhez, ismét vasesztergályosnak. 1947-et írtunk akkor, s még az újjáépítés és a párt-harcok korát éltük. Innen még a hatalom megszerzésén, amely a munkásosztályra várt. Mint fiatal munkásnak

gyár élére. Elismert vezetővé nőtte ki magát, amit bizonyítanak a megszerzett elismerések, érdemek. A könyvnyípar háromszorosa, a gyár ötszörös Kiváló Dolgozója. Szakszervezeti Munkáért a SZOT Elnökség tüntette ki ezüst fokozatú jelvényével. Honvédelmi Erdemrendet is több alkalommal kapott a polgári védelemben tanúsított helytállásáért. Megkapta a Haza Szolgálatáért Erdemrend arany fokozatát is. A közbülső kisebb elismeréseknek se szeri, se száma, de egyiket sem adták érdemtelenül.

A gyárban végzett munkája a különböző beosztásokban csak egyik jellemzője Mészáros Jánosnak. Közéleti tisztségeket töltött be gazdaságpolitikai területen, szakszervezeti és pártfórumon. Megadott neki, hogy Rókus tanácsagja, azé a városrésze, amely bölcsőjét ringatta és gyermekkorra, felnőtté válása tanúja is. Sikeres, szerencsés, megelégedett ember családi életében is. Felesége is gazdasági vezető volt iparitanulmány-intézetben. Három fiuk van, felnőttek már. A legnagyobb építész-mérnök, a középső pedagógus, a legkisebb utolsó éves hallgató a közgazdaságtudományi egyetemen. Bennük csak örömről tellett mindvégig, s újabbban egy unoka jövetele is megörvendeztette őket. Rájuk is vár majd, meglesni első lépéseit, és formálni őt a nagycsaládban, amelynek legidősebb férfitagja nyugdíjba készül ugyan, de nem pihenésre. Azt mondta, ahhoz túlságosan megszerette a közhasznú elfoglaltságot, semhogy meg tudna lenni nélküle.

Lódi Ferenc

Hasznos-e a szünidő?

„Holnap már nem lesz iskola” — mondtuk nem csekély lelkesedéssel gyermekkorunkban valamikor így karácsony előtt. Ha örvendező megállapításunk megütötte valamely bölcs felnőtt — főképpen pedagógus — fület, többnyire nem maradt el a kiigazítás: „Nem iskola nem lesz, kisfiam, hanem tanítás”. Életkori sajátosságaink-nál fogva persze nem tehetünk mást, tudomásul vettük a helyesbítést, s az okosabbak — mellékesen a stréberebbek — maguk is figyelemztették később társaikat a pongyolaságra. Holott, éppen ez a „pongylóság” volt gondolatunk pontos kifejezője. A gyermek számára ugyanis nem az az iskolai szünidő lényege, hogy nem lesz tanítás, hanem az, hogy nem kell iskolába mennie. Ami egyben azt is jelenti, hogy nem kell korán kelnie, nem kell legkevesebb négy-öt órát a falak között ülnie, miközben odakünn talán már szánkózásra, hóemberépítésre, sízésre alkalmas hó, netán korcsolyázásra való jég van, nem kell házi feladatot írnia, órákra készülnie; egyáltalában: néhány napra oldódhatik benne mindaz a feszültség — hogy ne mondjam: stresszállapot — amelyet az iskolába járás jelent.

Lényegében véve ez a feszültségmegoldás, — oldódás a tanítási — legyek én is precíz felnőtt, és ne írjam: „iskolai” — szünidő célja. S ezt a célt betölteni igen fontos, különösen téliidőben,

amikor is a diák a tanéven belül a hosszabb szakaszt — bő három és fél hónapot — teljesíti egyfolytában. Ez az egyfolytában természetesen majdnál értendő, hiszen a vasárnapok mindig is szabaddok voltak, az utóbbi években pedig általános a szabad szombat is, ám ezek a hét végéig korántsem jelentik a regenerálódásnak olyan alkalmát, mint a szünidő. Még a két nap sem biztosít elegendő lazulást, már péntek délután arra kell gondolni, hogy hétfőn újra kezdődik az egész; s ne feledjük: éppen az ötnapos tanítási hét bevezetése jelenti a hétközbeni fokozottabb terhelést.

Amde végül is eljő a várvárt téli szünidő, amikor is „nincs iskola”. Azazhogyan, és kell is lennie. Amióta az édesanyák döntő többsége is dolgozik, szükség van rá, hogy az iskolák — legáltalában az általános iskolák — ne legyenek zárva a diákok előtt. Nem kevés az olyan gyermekek száma — különösen a nagyvárosi gyerekeké — akik a tanítási szünidőben teljességgel felügyelet nélkül maradnak, s ha nem mehetnek be az iskolába — már évek óta megszületett a kifejezés — „kulcsos gyerekként” tengenek, legénekek, míg nem édesanyjuk vagy édesapjuk elő nem kerül a munkából. (Általában nem korán kerül elő, hiszen ő is ötnapos munkahelyét dolgozik, munkanapja tehát szükségképpen hosszú.)

Kell tehát az iskolai felügyelet, kellenek a nyitva

tartó napközök. Amde ilyenkor gondolni kell arra, hogy a foglalkozások minél kevésbé legyenek tanóraszerűek. Sajnos, a kényszerűség — s olykor a nevelői kényelmesség — miatt ez a kívánalom nem valósul meg. Ha nincs klubnapközi, önálló napközis traktus, a gyermek a nap jó részét ismét csak a tanteremben tölti, s az időbeosztás ritmusa is alig különbözik a tanítási napokétól.

Persze mindent el lehet kerülni, ha a nevelő minél többször kiviszi tanítványait az iskolai falai közül. Amde valljuk meg, gyakorta nem szívesen vállalkozik erre. Nemcsak azért, mert a közlekedés, a gyerekek „mozgatása” fokozott felelősséget jelent. Vannak más okok is.

Nem ritkán tapasztaljuk — olykor az újságok is szóvá teszik e visszárs helyzetet —, hogy a különböző intézmények nem vesznek tudomást a tanítási szünidőről. A moziállatok nem gondolnak arra, hogy ezekben a napokban több matiné tartásnak a filmszínházak, lehetőleg a legjobb gyermek- és ifjúsági filmeket tűzve műsorra, a művelődési házak megfelleknek arról, hogy másképpen kell ilyenkor „nyitva tartani”, figyelembe kell venni a fokozódó igényeket, s több gyermekműsort szervezni így karácsony körül.

Természetesen akad dicséretes és jó példa is, s ahol figyelmesek a különböző művelődési intézmények vezetői, ott lényegesen könnyebb a pedagógusok dolga, s szívesebben, pihentetőbben tölthetik el szünidejüket a gyermekek.

S ha már a pedagógusoknál tartunk! Gyakran hangoztatják a nevelőknek: a tanítási szünidő csak a tanulónak szünidő, a tanítónak, tanárnak nem. Ez így igaz. Amde egészen bizonyos, hogy ezt az elvet azokban az iskolákban alkalmazzák helyesen, amelyekben úgy szervezik meg a munkát, hogy azért pihenésre is jusson egy kis idő.

Hiszen a pedagógus is keményen végigdolgozza azt a három és fél hónapot. Ráadásul többnyire ő is éppen olyan szülő, mint a más foglalkozásúak, s éppen úgy megvannak a karácsonyi többletfeladatai. Bizonyos, hogy az a jó, ha január első napjaiban, mind a tanuló, mind a nevelő pihentebben lát újra munkához.

M. I.

Megnyílt a Régi Képtár

Kedden újra megnyitotta kapuit a közönség előtt a Szépművészeti Múzeum Régi Képtára: a gyűjteményt az első napon több százan keresték fel. A csaknem egy évig tartó felújítási és szerelési munkák végzetével ismét megnyílt képtárban a közönség immár frissen festett falak között, méltó környezetben csodál-

hatja az európai festészet klasszikus alkotásait. A Régi Képtárban két kép kivételével már helyükön vannak az elrabolt, és már restaurált festmények is: a két Tintoretto-képen még dolgoznak a szakemberek. A gyűjteményt megszerző, a spanyol szárnyat délelőtt 10-től 13-ig, az olasz szárnyat délután 14-től 18-ig tekinthetik meg.

Több Orion tévé és Hi-Fi torony

Számolva az igények továbbbi növekedésével, jövőre lényegesen több Orion színes televízió és más hirtadás-technikai fogyasztási cikk kerül az üzletekbe, mint az idén.

A kereskedelemnek 1984-ben 60 ezer fekete-fehér tévét szállított a gyár a Mátra, a Tatra és az Andok típusokból. Ezekből is növekszik a termelést, mert az idén a kínálat fekete-fehér készülékekből is meglehetősen szegényes volt. Nem volt kedvezőbb az ellátás színvonalára Orion hangfalakból és Hi-Fi tornyokból sem. Ezért 1985-ben a hangfalakból megkésztérezik a termelést, minél Hi-Fi tornyokból megháromszorozzák, s ebből összesen 30 ezret szállítanak a kereskedelemnek. Ugyanakkor a korszerűtlenné és gazdaságtalanná vált nagyméretű Hi-Fi tornyok gyártását megszüntetik.

Brandenburgi versenye és Vivaldi Glória című műve. Szólót énekel Beráld Valéria érdemes művész, Gelecsényi Kriszta és Meszlényi László. Közreműködik a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola vegyes kara Berényi Bogáta betanításában. Az est karmestere Weninger Richárd. A karácsonyi koncertet holnap, csütörtökön este fél 8-tól hallgathatják meg az érdeklődők a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Lenin körút 79. szám alatti koncerttermében.

Karácsonyi koncert

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozatának Weiner Kamara-zenekara idén is megrendezi hagyományos karácsonyi hangversenyét. Az eseményre megnyerték Ruha István romániai hegedűművészt, aki ezúttal Dankó Erigitta és Janurik Márta zenekari szólamvezetőkkel Bach d-moll és Vivaldi a-moll ket-tőversenyét, valamint Beethoven G-dúr és F-dúr románát játssza. A műsorban elhangzik még Bach III.

Jó kapcsolatot a testvérvállalatokkal

MSZBT-tagcsoportok tevékenysége

A szegedi városi pártbizottság mellett működő Magyar-Szovjet Baráti Társaság munkabizottsága tegnap, kedden a Szegedi Konzervgyár termében tartotta ülését Kormányos Antal elnökletével. Dr. Wiegand Gyula, a városi pártbizottság munkatársa köszöntötte a résztvevőket, akiknek először Hidvégi Béláné, a konzervgyár MSZBT-tagcsoportjának ügyvezető elnöke számolt be a kollektív munkájáról.

Mint elmondta, a barátságos ápoló közösség a gyárban társadalmi alapon, a tömegszervezetekkel együtt, a vállalati pártszervezet irányításával tevékenykedik. Elsősorban a szocialista brigádokra támaszkodnak munkájukban, amelynek elsődleges célja bemutatni a szovjet emberek életét, munká-

ját, hétköznapjait. Külön szólt az izraeli konzervgyárral meglévő kapcsolatokról, amelynek egyik je példája a hazánk felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából meghirdetett közös munkaver-seny. Ezen túlmenően céljuk, hogy bemutassák a Szovjetunió békéért tett erőfeszítéseit és népszerűsítsék a szovjet kultúrát.

A Csongrád megyei Tejipari Vállalat baráti kollektívájának munkáját Csámpenszki István, a vállalat igazgatója és egyben a tagcsoport ügyvezető elnöke ismertette. A négy éve működő tagcsoport nagyon jó kapcsolatokat tart fenn az odesszai testvérvéremekkel. Rendszeresen kiállításokon mutatják be munkájukat, eredményeiket, és több Odesszában kidolgozott technológiát honosítottak meg a vállalatnál.

Ezután több résztvevő mondta el véleményét, és az elhangzottakat dr. Wiegand Gyula foglalta össze, majd értékelte a munkabizottság idej tevékenységét, amelyet sikeresnek minősített. A munkabizottság jól irányította tanácsaival a városban működő baráti kollektívák munkáját, ezáltal jelentős mértékben segítette, hogy az MSZBT-munka a megveszélyeztetett településeken immár mozgalommá szélesedjen.

Cooptourist-tervek

A Cooptourist idei eredményeiről és jövő évi terveiről tartottak kedden sajtótájékoztatót az utazási iroda vezetői a Budapest Szállóban. Mint elmondták, a Cooptourist idei forgalma várhatóan meghaladja a 2 milliárd forintot. A vállalat az idén is tovább tudta növelni — mintegy 6 százalékkal — konvertibilis bevételeit. Az év során csaknem 600 ezren vették igénybe a Cooptourist szolgáltatásait. 20 százalékkal több, mint 1983-ban. Külföldről 190 ezren érkeztek hazánkba, s 30 ezer magyar turista utazott a határokon túra az utazási iroda szervezésében. A belföldi turizmusból is csaknem 80 ezren vettek részt. 10 százalékkal több, mint a megelőző évben.

Jövőre tovább bővítik az utazási ajánlatok körét: 35 országba 174-féle utat kínálnak. Az utak 60 százaléka-nak ára nem éri el a 6 ezer forintot, s mindössze egyötödé drágább 10 ezer forintnál. A legolcsóbb 160 ezer forintba kerül.

27-féle új programot kínálnak, s törekednek arra, hogy a legkeresettebb vidékekre, így például a bolgár és a jugoszláv tengerpartra minél többen eljussanak. Nőtt a bolgár utak választékja, így például először ajánlanak a Druzsba üdülőtelepen programot. Változtatni széles a kínálat a már évek óta népszerű utakból, ilyen például a jaltai üdülés, a bécsi kirándulás, illetve az olasz tengerparti pihenés.